

Mozaika

Pochybnosti
a úžas

Pod týmto mottom sa budeme mať v Bardejove opäť možnosť stretnúť od 30. marca do 6. apríla 2009 počas výnimočných večerov v priestoroch jedálne Hotelovej akadémie pod Vinbargom. Pri týchto stretnutiach pôjde o život a o veci, ktorým veríme alebo neveríme. Ide však aj o „neuveriteľnú“ skutočnosť, že Boh - Stvoriteľ sveta, sa chce stretnúť osobne s Vami. Pochybujete o tom? Žasnete nad tým, ako môže dnes niekto niečo také tvrdiť? Tak si to preverte. Či už pochybujete, žasnete alebo pokladáte to, čomu veria kresťania, za „neuveriteľné“, ste srdečne pozvaní bližšie sa pozrieť na to, aký život nám Boh ponúka.

Pridajte sa aj Vy na cestu objavov, ktorá Vás môže doviesť na neznáme, no zaujímavé územie. Oplatí sa ísť po ceste od pochybností k úžasu, krok za krokom. Hlavným rečníkom jednotlivých večerov je Ulrich Parzany. Je farárom a bývalým generálnym tajomníkom YMCA Nemecko (kresťanské združenie mladých ľudí). Program bude satelitom prenášaný z Nemecka z mesta Chemnitz a prekladaný do domácich jazykov v ďalších 14 krajinách Európy. Na Slovensku sa stretnutia budú konať na 62 miestach. V našom okolí sa prenosy budú konať okrem Bardejova v Lukavici, Marhani, Hankovciach a Porúbke.

Ak prídete na program Pro Christ, čaká Vás pestrá paleta, kde nebudú chýbať osobné výpovede zaujímavých ľudí, scénky, hudba - od klasickej až po populárnu, podnety k premýšľaniu a pohostinná atmosféra. Stretnete ľudí, s ktorými sa dá porozprávať... V Bardejove v piatok 3. apríla v rámci úvodného programu vystúpi známa kresťanská hudobná skupina Timothy z Prešova. Počas ďalších večerov viacerí speváci a kresťanskí hudobníci z Bardejova a okolia.

Neváhajte! Nájdiť si trochu času pre seba a venujte ho iba sebe, určite to stojí za to...

O podujatí ProChrist povedali: **Štefan Markuš, vedec, politik, bývalý slovenský veľvyslanec:**

„Ak chceme úspešne prekonávať problémy modernej doby, tak sa musíme učiť uplatňovať kresťanské hodnoty v každodennom živote. Evanjelizácia nie je iba pozvaním, aby sa človek pre niečo rozhodol, ale aj vyučovaním, ako aplikovať dobrú správu v praxi v kontexte toho, čo Boh vo svojom Synovi vykonal pre beznádejne strateného človeka. Naša generácia takéto vyučovanie potrebuje absolvovať veľmi naliehavo.“

H. Richard Čanaky, hudobník:

„Ulricha Parzányho som mal možnosť vidieť naživo dvakrát. Počul som ho kázať pred publikom, ale bol som s ním aj po stretnutí pri jedle i úsmevných rozhovoroch. Vždy som premýšľal čím sú títo veľkí kazatelia jedineční. Odpoveď je jednoduchá. Sú ne-skutocne normálni a prirodzení. Ulrich je presne taký a také je aj jeho poslanstvo. Zrozumiteľné, jasné a plné ľudskosti a autority zároveň. Na nič sa nehrá a to je na jeho službe veľmi príznačné.“

Pre kresťana i neveriaceho je to zážitok, a preto i jedinečná príležitosť pre všetkých, ktorí sa chcú nechať občerstviť Božím Duchom. Keď Boh prehovorí, nejde o imidž, ani o manipuláciu. Ide vždy o pravdu a z jej ovocia si každý môže vziať do syta, koľko chce...“

S použitím oficiálneho propagačného materiálu Pro Christ

Marián Šima a Ján Velebír

Najdrahší výrez dreva na Slovensku vydražili v Bardejove

Nový rekord:
1 m³ dreva
za 5 643 eur

Nový slovenský rekord zaznamenali vo štvrtok, 19. 3. 2009, lesníci z Odštepného závodu Bardejov š.p. LESY SR. Štvormetrový výrez javora horského, s priemerom 56 centimetrov a kubatúrou 0,93 metrov kubických, predali na aukcii dreva za rekordnú sumu 5 643 eur, čo je 170 001 Sk/m³.

Ako potvrdil riaditeľ Odštepného závodu Bardejov š.p. LESY SR, Ing. Jozef Krochta: „**Javorový výrez bol celý „očkový“ s výraznou kresbou a po jednej strane rezonančný, čo je vyhľadávaná vlastnosť pre výrobu hudobných nástrojov. Kvôli hrči v strede a krivosti bol však ponúkaný v kvalite III.B. Aj napriek tomu sa stal novým slovenským rekordom v ponúknuť cene dreva za jeden meter kubický.**“

Doteraz najdrahší 1 meter kubický vydraženého dreva pochádzal tiež z Odštepného závodu Bardejov š.p. LESY SR. Bol to rezonančný javor, ktorého jeden meter kubický predali na dražbe v roku 2006 za sumu 135 555 Sk. Bardejovskí štátni lesníci držia prvenstvo aj v predaji najdrahšieho kmeňa. Na verejnej dražbe v marci 2007 kúpil zákazník výrez ja-

vora horského s objemom 1,77 m³ za 236 939 Sk. Zaplatil tak za kubik dreva viac ako 133 000 korún. Vydražený kus dreva mal dĺžku 7,3 m a stredovú hrúbku 57 cm. Bol z takzvaného očkového dreva s exkluzívnou kresbou, mimoriadne žiadanou pri výrobe nábytkovej dyhy.

Lesníci považujú verejné dražby za efektívny a transparentný spôsob predaja dreva. Dražby sú pre nich aj barometrom predajnosti dreva a jeho trhových cien. Ponúkajú na nich sortimenty vysokej akosti, o ktoré je záujem nielen u dražiteľov zo Slovenska, ale aj z Rakúska, Nemecka, Česka, Maďarska, Poľska, Talianska, Španielska, Slovenska, Švajčiarska, Anglicka, Izraela a dokonca z Južnej Kórey. Najväčší záujem je o listnaté dreviny - dub, buk, javor, jaseň, čerešňu, agát a orech. Z ihličnatých sa predáva smrekovec, smrek a borovica.

Z kvalitného slovenského dreva, predaného na verejných dražbách, sú vyrábané hudobné nástroje, nábytkárska dyha, sudové výrobky a nachádza uplatnenie aj v automobilovom a lodnom priemysle.

Mgr. Anita Fáková

Občan a jeho návrhy

Aj taký je Bardejov....

...aj takí sme my Bardejovčania

Tak ako, pridáte sa aj vy....?

Priznám sa, že som dlhšie uvažoval, ako nazvať svoj príspevok do regionálneho týždenníka Bardejovské novosti. Vzápätí po tom, ako ma vyššie uvedený názov napadol, uvedomil som si, že nie som veľmi oprávnený zaradiť sám sebe medzi Bardejovčanov, keďže v Bardejove pracujem a aj bývam iba niekoľko rokov. Myslí si však, že v tomto prípade ako aj v mnohých iných, vlastne nehrá úlohu dĺžka toho obdobia, ale spôsob, akým sa človek do miestneho diania zapája. Pristával som sa do Bardejova z pracovných dôvodov a cítim povinnosť a potrebu aktívne prispieť k zlepšeniu kvality života nás všetkých v tomto našom jedinečnom meste.

V utorok som si (musím priznať, že po dlhom čase) kúpil nové vydanie Bardejovských novostí. Bolo to vydanie číslo 11, a nestíhal som sa čudovať, aké „vážne problémy“ v tomto malom mestečku sú. Veď polovicu nezávislého regionálneho týždenníka zaplnili vyjadrenia regionálnych politikov vyjadrujúci sa k vyjadreniam iných regionálnych politikov. A pritom sa nikto z nich ani len neuchádzal o prezidentské kreslo. Čo by bolo, ak by sa oň uchádzal, si ani len nechcem predstavovať. Pravdepodobne by redakcia BN musela pridať ešte nejaký ten list.

Dovoliť by som si na tomto mieste poďakovať a vyzdvihnúť nezávislosť týždenníka tak, ako to je uvedené v jeho úvode. Aj vďaka tomu sme si mohli prečítať všetky tie stanoviská a vyjadrenia. Pri všetkej úcte ku všetkým zúčastneným v tejto výmene názorov ma však napadá jedna myšlienka, či skôr možno aj rovno otázka. Ako, vážení páni, si myslíte ovplyvniť tento druh výmeny názorov kvalitu života obyvateľov tohto mesta, ktorí vás zamestnávajú a ktorí vás aj platia?

Nemám v úmysle nikoho kritizovať, pre-

tože ako si to často uvedomujem pri komunikácii s inými osobami, kritizovať sa dá vždy a všade. A je to veľmi jednoduché.

Myslím si, že v Bardejove sa za posledné roky toho veľa urobilo, za čo sa treba poďakovať všetkým, ktorí na tom majú svoj podiel. A nie sú to iba regionálni politici a funkcionári, ktorí pre Bardejov a Bardejovčanov, ale nielen pre nich veľa urobili. Zapájajú sa aj miestni podnikatelia čo je treba tiež vyzdvihnúť.

Možno je už načase, aby sme sa trochu odlepili od zeme a prizneme, s ktorou sa ešte stále často stretávame nahradili novším, progresívnejším ale predovšetkým pozitívnejším myšliením a prístupom ku každodenným problémom. Myslí si, že o mesiac už nikto z občanov mesta nebude rozoberať spory poslancov mestského zastupiteľstva, hoci tomu oni sami venujú toľko energie a času.

Ak vyvoláme debatu o tom, ako zlepšiť kvalitu každodenného života v Bardejove a dosiahneme tým pozitívne zmeny, s ktorými sa budeme stretávať každý deň, prinesie to svoj pozitívny efekt. Ľudia, s ktorými sa na ulici budeme stretávať sa možno časom budú viac usmievať ako je tomu dnes a budú k sebe aj prívetivejší, ako je tomu dnes. A tých tém, ktoré môžu zlepšiť kvalitu každodenného života v Bardejove by bolo nekonečné množstvo.

Napadá ma okrem mnohých iných aj téma triedeného zberu domového odpadu. Ale to je už na ďalší príspevok možno v ďalšom vydaní. Rád by som vyvolal širšiu diskusiu na uvedenú tému a tým možno aj napomohol danú situáciu zlepšiť. Skúsme spolu vymyslieť, ako v tom niečo urobiť. Ja vám svoj názor na túto tému rád predostriem v ďalšom vydaní Bardejovských novostí.

Tak ako, pridáte sa aj vy....?

Peter Mucska

Zajtra, 25. marca, si pripomínáme začiatok Holocaustu na Slovensku. V tento deň roku 1942 odišiel z Popradu do Osvienčimu prvý transport, v ktorom bolo 1000 osôb. Boli v ňom mladé ženy a dievčatá aj z nášho okresu.

Spomienka na R.Lówyho.

Začali ich sústreďovať už 20. marca 1942 do priestorov židovskej školy v synagóge na Mlynskej ulici v Bardejove. Na svoj osud tam čakalo 394 dievčat a žien vo veku od 16 do 26 rokov.

Po zákroku významného predstaviteľa židovskej náboženskej obce Rudolfa Rafacela Lówyho museli gardisti prepustiť vyše tristo. Spolu s Dr. Atlasom a Dr. Grosswirthom niekoľko dní predtým vyvolali v meste falošnú epidémiu týfusu a podarilo sa

Bardejov
1942 - 2009

im tak na istý čas zastaviť deportácie osôb z nášho okresu. (Osobnosť Rudolfa Rafacela Lówyho predstavíme v niektorom z nasledujúcich vydaní BN.)

Jednou z dievčat, ktoré prežili tento transport aj útrapy koncentračných táborov je aj pani Zanne Farbstein-Neumann (1926) z Beloveže. Lekárom v prvom transporte bol Dr. Izák Kaufmann zo Zborova.

Tieto udalosti verejnosti pripomenula skupina súkromných osôb dvomi akciami. V pondelok, 16. marca, v deň narodenia Rudolfa Lowyho, na Radničnom námestí pred jeho domom usporiadala zhromaždenie, kto-

rým si uctila aj pamiatku na odvážnych lekárov.

Večer 20. marca, presne v taký piatok ako roku 1942, si zapálením sviečok vo večerných hodinách uctili pamiatku tisícok obetí Holocaustu aj z nášho mesta. Pripojil sa aj primátor mesta MUDr. Boris Hanuščák a poslanec mestského zastupiteľstva Ing. Ján Motyka.

Obidve akcie vyvolali hlboké dojatie medzi židovskými občanmi nášho mesta, ktorí prežili túto tragédiu s odkazom: „**Ďakujeme, že ste nezabudli!**“

Aj my ďakujem našim priateľom a známym, za ich pomoc a podporu.

-ph,dák-

Dr. Izák Kaufmann

Zanne Farbstein

Sviečky pred synagógou.

V súčasnej dobe si mnohí ľudia na Slovensku myslia, že tuberkulóza je pre nás už dávno prekonaným problémom. Mnohí sa stretávajú s narážkami na tuberkulózu len v rozprávani svojich starých rodičov a myslia si, že tuberkulóze už odzvonilo. Skutočnosť je taká, že tuberkulóza i keď v oveľa menších rozmeroch je stále na Slovensku prítomná. Povinným očkovaním, pravidelnou kontrolou a zavedením dispenzarizácie a registra v päťdesiatych rokoch minulého storočia sa podarilo do značnej miery obmedziť výskyt tohto ochorenia, pretože očkovanie nechráni úplne pred ochorením, iba zmiernuje priebeh ochorenia.

V súčasnosti je Slovensko považované za krajinu, ktorá zvláda túto chorobu. Čiže na prvý pohľad by sme mohli byť spokojní, avšak reali-

ta je iná. V roku 1960 bolo na Slovensku 7817 novozistených ochorení na tuberkulózu. V roku 2007 bolo v národnom registri hlásených 708 prípadov, čo predstavuje 13,2 prípadov na 100-tisíc obyvateľov. Naše susedné krajiny Poľsko a Maďarsko majú dvojnásobný počet a Ukrajina až sedemnásobne vyšší počet nových prípadov ochorení na TBC ročne ako Slovensko. Vznikajú nové multirezistentné kmene mykobaktérií, na ktoré pôvodné lieky nezaberajú a liečenie je náročné. Preto nemôžeme byť celkom

spokojní. Výskyt na Slovensku je rozdielny v rámci jednotlivých krajov. Kým v Bratislavskom kraji nedosahuje počet ochorení ani 8 prípadov na 100-tisíc obyvateľov, na východnom Slovensku v Prešovskom kraji dosahuje viac ako 25 na 100-tisíc obyvateľov.

Znamená to, že práve v našom regióne musíme byť viac ostražití. Najrizikovejšou skupinou sú marginalizované skupiny obyvateľstva, medzi ktoré patria sociálne slabšie skupiny, ale i starší ľudia. Významnou rizikovou skupinou sú aj osoby s oslabe-

ným imunitným systémom. Pokiaľ medzi nami žijú ľudia trpiaci touto chorobou, sme stále aj my ohrození možnosťou nakazenia sa a dotýka sa to každého jedného z nás. Šíri sa prevažne vzdušnou cestou. Aj keď sa tuberkulóza vo všeobecnosti chápe ako ochorenie pľúc, toto ochorenie môže postihnúť ktorýkoľvek orgán ľudského tela - generalizovaná forma, keď postihuje všetky orgány tela.

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), ktorá je vyhlasovateľom a hlavným partnerom svetového dňa

tuberkulózy, vyzvala na kampaň, aby sa čo najviac ľudí akýmkoľvek spôsobom na celom svete zapojilo do boja proti tuberkulóze. Tuberkulóza zostáva stále veľkým celosvetovým problémom. Každoročne sa diagnostikuje takmer 9 miliónov nových prípadov a viac ako 3 milióny pacientov zomrie v dôsledku ochorenia.

Nech pozeráme na tuberkulózu z akéhokoľvek hľadiska, vždy zostane problémom dotýkajúcim sa nás všetkých. Preto aj tento svetový deň tuberkulózy (24. marec) nech nám pomôže uvedomiť si náš osobný postoj voči tejto chorobe, ale aj možnosti, ktorými môžeme pomôcť v boji proti nej.

MUDr. Jana Zbyňovská
Oddelenie podpory zdravia
RÚVZ Bardejov

Každý môže pomôcť
v boji proti tuberkulóze